

Den Midtjyske Erhvervsuddannelsesstrategi

Forord

Der er brug for flere med en faglært uddannelse. Det skyldes, at færre unge søger disse uddannelser, mens mange faglærte er på vej på pension. Antallet af faglærte jobs forventes i fremtiden at være stort set uændret.

Selvom der er forskellige bud på, hvor stort et omfang udfordringen har, er der enighed om, at der kommer til at mangle faglærte i fremtiden. Dét betyder, at arbejdsmarkedet ikke har adgang til de kompetencer, der efterspørges. Det kan for eksempel være mangel på faglærte kompetencer til den grønne omstilling, og det kan være velfærdsuddannede til plejesektoren.

Vi ser udfordringen i hele samfundet – også i Region Midtjylland. Derfor er det nødvendigt at se ind i, hvad vi i fællesskab kan gøre, for at skabe de bedste forudsætninger og styrke erhvervsuddannelserne.

På den baggrund nedsatte Rådet for Fremtidens Kompetencer i 2022 Arbejdsgruppen for Den Midtjyske Erhvervsuddannelsesstrategi. Arbejdsgruppen består af erhvervsskoler, kommuner, Erhvervsskolernes Elevorganisation, arbejdsmarkedets parter og Arbejdsmarkedskontor Midt-Nord. Arbejdsgruppen består af følgende repræsentanter:

- Susanne Melgaard Nielsen (AMK)
- Martin Lyhne Holmgaard (Herningsholm Erhvervsskole og Gymnasier)
- Adrian Tresoglavic (Mercantec)
- Pernille Mortensen (SOSU Østjylland)
- Marianne Oksbjerg (UCRS)
- Bo Nørregaard Jensen (Viden Djurs)
- Daniel Dallerup (FH)
- Gert Ringgaard (FH)
- Pernille Rohde (FH)

- Anja Trier Wang (DI)
- Marc Perera Christensen (DE)
- Leif Andersen (EEO)
- Glen Mikolajewicz Kristensen (Ringkøbing-Skjern Kommune)
- Morten Lyhne Sørensen (Favrskov Kommune)

Regional Udvikling har sekretariatsbetjent arbejdsgruppen. Gennem fire møder har arbejdsgruppen i fællesskab identificeret de væsentligste udfordringer, og hvordan vi kan samarbejde om en række indsatser, som skal være med til at styrke erhvervsuddannelserne. Strategien er udarbejdet på baggrund af dette samarbejde. Strategien præsenteres for Rådet for Fremtidens Kompetencer i november 2023, hvorefter strategien skal godkendes af regionsrådet.

Det er vores ambition, at vi gennem strategien bidrager til en ny fortælling om erhvervsuddannelserne, som i mange år har været præget af et dårligt ry. Erhvervsuddannelserne åbner op for en lang række muligheder, som vi ønsker at gøre kendt for alle.

Vi håber, at denne strategi vil bidrage til den positive fortælling omkring erhvervsuddannelserne, og ikke mindst give anledning til gode drøftelser og nye initiativer.

På vegne af Arbejdsgruppen for den Midtjyske Erhvervsuddannelsesstrategi

Indledning

Udvikling og vækst i samfundet kræver, at arbejdsmarkedet har adgang til de rette kompetencer. Der mangler i høj grad faglært arbejdskraft - både nu og i fremtiden. Det gør sig gældende i Region Midtjylland, ligesom det gør sig gældende nationalt og internationalt.

Erhvervsskolerne står over for en række udfordringer, der er nødvendige at håndtere, hvis flere skal vælge og gennemføre en erhvervsuddannelse. Erhvervsuddannelserne har i mange år lidt under et negativt narrativ og store rekrutteringsudfordringer. Det betyder blandt andet, at mange fravælger erhvervsuddannelserne til fordel for gymnasiale ungdomsuddannelser.

Den samlede tilgang til erhvervsuddannelserne har været faldende i regionen. Skoleåret 2022/2023 har den laveste tilgang set over de seneste fem år, og andelen der søger en erhvervsuddannelse direkte efter grundskolen i 2023 er faldet sammenlignet med året før¹. Dog er det langt fra de fleste elever på

erhvervsuddannelserne, der søger ind direkte efter grundskolen. Langt størstedelen af dem, der starter på en erhvervsuddannelse er over 18 år, og en stor andel er over 25 år, når de starter².

Mange aktører peger derfor på, at vi i højere grad bør rette rekrutteringsfokus mod studenter og de voksne. For mange unge kan det virke for definitivt at vælge en kompetencegivende uddannelse tidligt i livet, ligesom det kan føles som en fortsættelse af grundskolen at vælge gymnasiet. Derfor ligger der et uforløst potentiale i de voksne og studenterne, som der indtil for nylig kun har været begrænset fokus på.

I de seneste år er manglen på dygtige faglærte og erhvervsuddannelsernes manglende tiltrækning kommet på den politiske dagsorden. For eksempel anbefaler Reformkommissionen ændringer i uddannelsesystemet, som skal skabe bedre indgange til erhvervsuddannelserne³. Desuden har regeringen besluttet at afsætte flere midler til

erhvervsuddannelserne i de kommende år⁴. Den Midtjyske Erhvervsuddannelsesstrategi skriver sig derfor ind i en væsentlig politisk dagsorden.

Med Den Midtjyske Erhvervsuddannelsesstrategi adresserer vi udfordringerne, og sætter barren højt for udviklingen på erhvervsuddannelsesområdet. I strategien præsenteres en række initiativer, som skal bidrage til, at flere vælger og gennemfører en erhvervsuddannelse.

Der er i strategien lagt vægt på styrkelse af faglighed, fællesskaber og kvalitet på erhvervsuddannelserne som de vigtigste faktorer for at få flere til at vælge og gennemføre en erhvervsuddannelse.

Strategiens indsatser er rettet mod alle uddannelserne på EUD-området, herunder også EUX-uddannelserne (Erhvervsfaglig studentereksamen), som er en integreret del af uddannelsesudbuddet på erhvervsskolerne og som lovgivningsmæssigt også hører under EUD-området.

I implementeringen af strategiens indsatser vil der være et fokus på løbende elevinddragelse, f.eks. via etablering af et elevpanel i regi af det Midtjyske Læringsforum, i forhold til udvikling af de faglige og sociale miljøer.

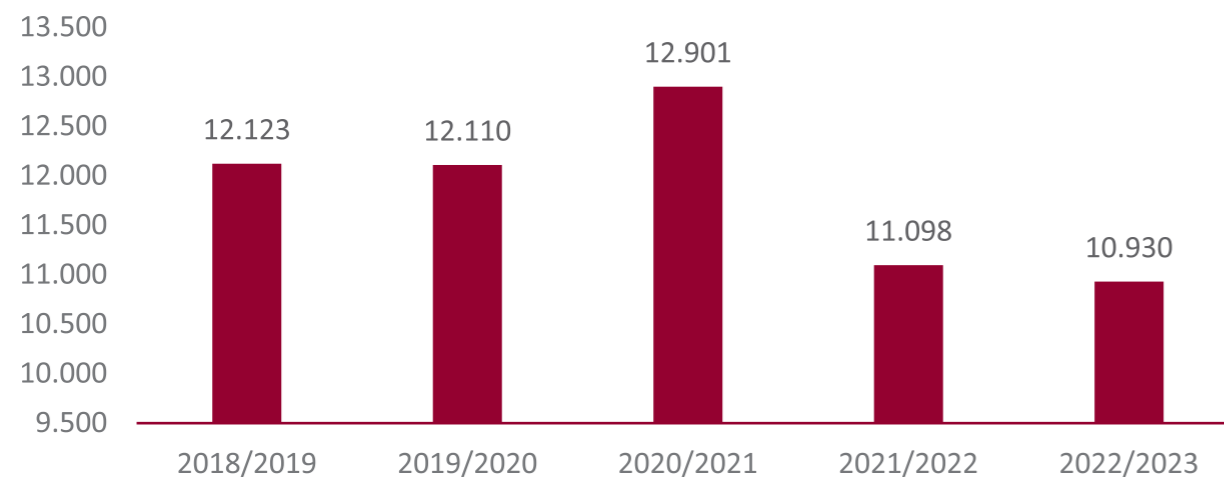
Strategien har tre overordnede fokusområder: 1) stærke faglige miljøer, 2) stærke sociale fællesskaber og 3) øget samarbejde mellem skoler og virksomheder.

Der findes allerede mange indsatser som arbejder for netop at styrke erhvervsuddannelserne. Igennem strategien vil nogle af de indsatser, der er igangsat i regionen, løbende blive præsenteret i infobokse.

Et yderligere element i implementeringen af strategien vil også være et fokus på campusdannelse. Danske Regioner har netop lanceret et campusudspil, hvor en af anbefalingerne omfatter en styrket dialog om campus og samarbejde mellem uddannelser. Region Midtjylland vil på den baggrund tage initiativ til at afsøge mulighederne og starte en dialog med uddannelserne om at etablere campus og andet samarbejde de steder, hvor der er behov.

Det er vores ambition, at vi bidrager til en ny fortælling om erhvervsuddannelserne; at flere præsenteres for de muligheder, erhvervsuddannelserne giver – muligheden for at skabe noget med hænderne, muligheden for et selvstændigt og frit arbejdsliv, muligheden for god løn og sikker beskæftigelse, muligheden for efteruddannelse, muligheden for at bidrage til den grønne omstilling og muligheden for udveksling og job i udlandet.

Figur 1: Tilgang til erhvervsuddannelser i Region Midtjylland

Note: Tilgangen er målt pba. elevernes bopælsregion
Kilde: uddannelsesstatistik.dk

¹ <https://deg.dk/nyheder/soegningen-fra-grundskolen-til-erhvervsskolerne-gaar-tilbage>
² <https://uddannelsesstatistik.dk/pages/erhvervsudd.aspx>
³ https://reformkommissionen.dk/media/27055/nye-reformveje-2_web.pdf
⁴ <https://www.regeringen.dk/nyheder/2023/ny-aftale-afsaetter-300-millioner-til-erhvervsuddannelserne/>

Stærkt fagligt miljø på erhvervsuddannelserne

Elever skal møde et stærkt fagligt miljø på erhvervsskolerne med kvalitet som om-drejnings-punkt. Faglig kvalitet er med til at understøtte rekruttering samt elevernes motivation og trivsel.

Erhvervsuddannelserne kæmper mange steder med at sikre den faglige kvalitet, de ønsker. Undervisere, som mangler både faglige og pædagogisk-didaktiske kompetencer til at kunne undervise fremtidens faglærte, er en af de mest presserende udfordringer, erhvervsskolerne står overfor.

Erhvervsuddannelserne skal favne en bred elevgruppe, hvor der er stor spredning med hensyn til elevernes alder og faglige niveau. Derfor kan det være særligt udfordrende for erhvervsskolerne at tilbyde kvalitetsuddannelse til alle på erhvervsuddannelserne. Yderligere er det på mange erhvervsuddannelser svært at skabe stærke fællesskaber. Mange elever på erhvervsuddannelserne har en stor faglig selvforståelse, og det kan derfor være med til at styrke fællesskabet, når eleverne har mulighed for at dyrke og »nørde« deres faglighed i værksteder, makerspaces og lignende⁵.

Region Midtjylland vil understøtte arbejdet med følgende indsatser, der skal styrke det faglige miljø på erhvervsuddannelserne:

- **Opkvalificering af undervisere og ledere**
Udvikling af opkvalificeringsforløb og masterclasses for undervisere og ledere på erhvervsuddannelser. Undervisere og ledere skal have adgang til den nyeste viden om forhold, der har betydning for faglige,

pædagogiske og sociale forhold samt for udvikling på tværs af fag på erhvervsskolerne.

- **Talentudvikling**

Talentudvikling skaber stolthed omkring fagene. Elever skal have mulighed for at udfordre og udfolde deres talenter. Derfor vil vi understøtte talentudvikling på tværs af erhvervsuddannelser, hvor elever på erhvervsskolerne har mulighed for at dygtiggøre sig. Aktiviteterne kan bestå af særlige talentforløb på den enkelte skoler eller på tværs af skolerne, ligesom det kan være aktiviteter, der er forberedende til Skills.

- **Praktik for lærerstuderende på EUD**

Udvikle praktikperiode for VIA's lærerstuderende på erhvervsuddannelserne. De lærerstuderende introduceres til erhvervsskolen og uddannelsesmulighederne, for at give dem bedre forudsætninger for at undervise i praksisfaglighed og til at vejlede elever i forhold til at vælge erhvervsuddannelserne.

- **UU-vejledning placeret på erhvervsskolerne**

Flere erhvervsskoler har i samarbejde med kommunen valgt at placere UU-vejledning på erhvervsskolen. Det har vist sig at have en positiv effekt i forhold til vejledningen til erhvervsuddannelserne.

- **Jobcentrene skal tættere på erhvervsskolerne**

Jobcentrene skal blive bedre til at se mulighederne på erhvervsuddannelserne for deres ledige. Der kan udvikles forskellige modeller for hvordan jobcentret blive mere

opmærksom på erhvervsuddannelserne i deres vejledning og tilbud til ledige. Det lokale jobcenter kunne have kontorplads på erhvervsskolen fx en gang om ugen, eller erhvervsskolen kan fx en gang årligt give et oplæg for jobcentermedarbejdere om erhvervsuddannelsernes opbygning, mulighederne for faglig udvikling af ledige og arbejdsmarkedet som faglært.

- **Fejring af elever**

Nye svende bliver fejret på den enkelte skole, og i regionen er det nogle steder større arrangementer. Men et stort fælles arrangement som Det Store Svendegilde i København findes ikke i Region Midtjylland.

● Eksempler på eksisterende initiativer

Allerede i dag findes der en række initiativer, som har til formål at styrke det faglige miljø på erhvervsuddannelserne. Herunder er nævnt nogle af dem, der har fundet sted i Region Midtjylland.

- **Skills-stafetten**

I Horsens og Hedensted Kommuner arrangerer Skills for 8. klasseelever, hvor eleverne præsenteres for erhvervsuddannelserne og afprøver deres praktiske færdigheder gennem konkurrencer.

- **Talent Camp**

Herningsholm Erhvervsskole har arrangeret talent camps i sommerferier, hvor elever fra hele landet har mulighed for at styrke deres faglighed, konkurrere og udvide deres netværk. I sommeren 2023 var der deltagere fordelt på ni forskellige fag.

- **Samarbejde ml. gymnasier og erhvervsskoler**

Mercantec har startet en indsats, hvor erhvervsskolen tager ud på gymnasierne for at fortælle om de muligheder og tilbud, der er på erhvervsuddannelserne. Indsatsen har til hensigt at rekruttere studenterne efter gymnasiet.

- **Placering af 10. klasse på erhvervsskole**

Horsens Kommune har placeret alle deres kommunale 10. klassetilbud på erhvervsskolen. Derved ser 10. klasseeleverne hverdagen på erhvervsskolen, hvilket har resulteret i en øget overgangsfrekvens.

- **Socialfondsprojekt og uddannelsespuljeprojekter**

I socialfondsprojektet »Social bæredygtighed på EUD«, samt i uddannelsespulje-projekterne »Udvikling af nye didaktikers professionelle dømmekraft« og »Fra kompetenceløft til øget gennemførelse« udvikles og gennemføres opkvalificeringsforløb for undervisere.

Stærke sociale fællesskaber

Elever på erhvervsuddannelserne skal tilbydes et godt, attraktivt og rummeligt socialt fællesskab. Det skal sikre en god hverdag, god trivsel og et godt tilhørsforhold til skolen. Eleverne skal have muligheden for at blive en aktiv del af det sociale fællesskab, som danner rammen om deres uddannelsestid. Generelt trives elever på erhvervsuddannelserne bedre end eleverne på de gymnasiale uddannelser⁶, men samtidig efterspørges stærkere sociale fællesskaber.

På mange erhvervsuddannelser er der dog udfordringer med at sikre gode sociale fællesskaber. Det skyldes blandt andet, at eleverne kun har undervisning på skolen i kortere perioder ad gangen, hvorfor det ofte er vanskeligt at skabe elevfællesskaber gennem f.eks. elevråd, foreninger og lignende. Det understreges af en undersøgelse, som viser, at 3 ud af 4 elever på erhvervsuddannelserne har lav demokratisk selvtillid. Det er lavt – også sammenlignet med andre ungdomsuddannelser⁷.

Derudover er der på mange erhvervsuddannelser stor aldersspredning blandt eleverne. Generelt er stor diversitet på alder, køn og etnicitet mm. en god ting for samarbejde og trivsel. Men i forhold til sociale fællesskaber kan aldersspredningen gøre det vanskeligt at finde aktiviteter som begejstre alle. Eksempelvis kan det være svært at skabe opbakning til fester, fredagsbarer og andre sociale arrangementer på tværs af aldersgrupper. Derfor er der brug for nytænkning for at styrke de sociale fællesskaber.

Region Midtjylland vil understøtte arbejdet med følgende indsatser, der skal styrke sociale fællesskaber på erhvervsuddannelserne:

- **Understøtte indsatser der styrker sociale uddannelsesmiljøer**
Understøtte og facilitere erfaringsudveksling mellem erhvervsskoler omkring initiativer, som medvirker til at styrke de sociale fællesskaber herunder være undersøgende

på om kulturinitiativer kan bidrage til at understøtte de sociale uddannelsesmiljøer. På baggrund af erfaringerne kan der laves forsøg med nye initiativer.

- **Mobilitet**
Mange erhvervsskoleelever bor langt fra skolen og oplever, at det er vanskeligt at komme til og fra skolen uden for normal skoletid. Det begrænser elevernes mulighed for at deltage i sociale arrangementer før/efter skoletid. Der kunne laves forsøg med flekstrafik-klip/ en sen bus 1. fredag i måneden ol.
- **Udvikling af demokratisk engagement**
Der laves en afdækning af, hvilke initiativer der kan være relevante at implementere for at øge elevernes demokratiske selvtillid og engagement. Det kan f.eks. være, at der er brug for nye måder eleverne kan engagere sig i foreninger på skolen.
- **Lærlinge/elev-netværk**
Oprettelsen af netværk skal sikre, at eleverne kan mødes i sociale fællesskaber med

deres faglighed som fællesnævner. Her kan eleverne mødes på tværs af erhvervsskoler og virksomheder.

- **Diversitetsnetværk**
På nogle erhvervsuddannelser og fagområder er der brug for at skabe kulturforandringer og udfordre stereotyper. Derfor skal der gøres en systematisk indsats for at understøtte diversitet på erhvervsuddannelserne. Der udvikles en vejledning til, hvordan der bedst muligt etableres et diversitetsnetværk på en erhvervsskole med forslag til f.eks. indhold i netværket samt opmærksomhedspunkter i forhold til at skabe et inkluderende netværk. Netværket skal henvende sig bredt til elever på tværs af køn, kønsidentitet, seksualitet, etnicitet og alder.
- **Erfaringsudveksling på tværs af erhvervsskoler**
Der er igangsat mange initiativer på tværs af erhvervsskolerne. For at sikre det bedste udbytte af initiativerne, faciliteres erfaringsudvekslingsmøder- og inspirationsdage.

● Eksempler på eksisterende initiativer

Der findes allerede initiativer, som har til formål at styrke det sociale miljø på erhvervsuddannelserne. Herunder er nævnt nogle af de initiativer, der er gennemført i Region Midtjylland.

- **Pigenetværk**
På flere erhvervsskoler, f.eks. Herningsholm Erhvervsskole og Tradium, er der etableret netværk for piger. Netværkene skal bl.a. styrke sammenholdet for pigerne, der er en minoritet på mange erhvervsuddannelser.
- **Lærlingeklubber i projektet »Voksne unges veje til faglært«**
Et nyt regionalt uddannelsespuljeprojekt som har til formål at få flere unge voksne til at vælge og gennemføre en erhvervsuddannelse. Gennem projektet etableres bl.a. »lærlingeklubber«, hvor elever kan skabe et netværk med hinanden.
- **Skolehjem**
Mange erhvervsskoler har skolehjem, hvor elever kan bo under deres skoleperioder. Skolehjem er i mange tilfælde med til at understøtte det sociale fællesskab på skolerne.

Øget samarbejde mellem skoler og virksomheder

Et tættere samarbejde og bedre kommunikation mellem virksomheder og erhvervsskoler kan være med til at styrke sammenhængen i elevernes uddannelsesforløb, hvor der ofte er skift mellem skole og læreplads. Et styrket samspil mellem uddannelser og virksomheder skal i sidste ende bidrage til, at eleverne får en god start på – og overgang til – arbejdslivet samt et bedre fagligt niveau. En ny undersøgelse har vist, at der er stor forskel på, hvor godt samarbejdet mellem erhvervsskoler og virksomheder fungerer⁸. Virksomhederne kan ved at fortælle om deres jobmuligheder bruges til at tiltrække elever, og til at gøre det håndgribeligt for eleverne, hvad de kan arbejde med i fremtiden.

Region Midtjylland vil understøtte arbejdet med følgende indsatser, der styrker samarbejdet mellem virksomheder og erhvervsskoler:

• Gæsteundervisere

Gøre brug af gæsteundervisere i undervisningen på erhvervsuddannelserne. Det kan være repræsentanter fra virksomheder, som har særlig viden om et emne eller en person, der på anden vis kan bidrage til, at elever og lærere modtager aktuel og relevant viden.

• Rollemodeller

Brugen af rollemodeller kan understøtte en ny fortælling om erhvervsuddannelserne både i forhold til uddannelserne, skolemiljø, arbejdslivet og karriereveje. Rollemodellerne rekrutteres på virksomhederne. Det vil være relevant med rollemodeller fordelt over hele arbejdslivet fra lærlinge til seniorer. En enkelt virksomhed kan fx have flere rollemodeller, der repræsenterer forskellige livsfaser.

• Branchesamarbejde

Virksomheder inden for samme branche skal samarbejde om at gøre deres elev-/lærlingepladser attraktive for kommende medarbejdere fx inden for metal, hjemmeplejen mm. Disse tilbud kan være målrettet grundskoleelever, gymnasieelever, sabbatister, unge i fritidsjob og elever på FGU. Inspiration kan findes på www.worldcareers.dk

• Øget samarbejde mellem gymnasier, erhvervsskoler og virksomheder

Der er stort potentiale i at rekruttere elever blandt gymnasieelever. Der udvikles en model for samarbejde mellem gymnasier og erhvervsskoler, hvor undervisere og erhvervsuddannelseselever tager ud i gymnasierne for at fortælle om mulighederne for at få en faglært uddannelse efterfølgende, eller gymnasievalgfag eller projektopgaver afvikles på erhvervsskolen evt. i samarbejde med virksomheder.

• Regional indsats for brobygning/u-days/ praktik i gymnasiet

Regional afprøvning af »brobygning« i gymnasiet, hvor gymnasieelever kommer i praktik på en erhvervsuddannelse. Der udvikles et koncept for praktikken, som afprøves på en række gymnasier i regionen. I praktikken skal gymnasieelever opleve en erhvervsuddannelse, og præsenteres for de muligheder, uddannelsen giver. Initiativet kan eventuelt afvikles som et supplerende tilbud til U-Days.

• Erhvervsplaymaker

Der skal laves forsøg med erhvervsplaymakerarbejde målrettet gymnasierne, så gymnasieelever fx kan komme i praktik, projektarbejde, fritidsarbejde, sabbatjob i virksomheder.

● Eksempler på eksisterende initiativer

Der findes allerede en række initiativer, som har til formål at styrke samarbejdet mellem skoler og virksomheder. Herunder er nævnt nogle af dem, der har fundet sted i Region Midtjylland

● Virksomhedssamarbejde

I blandt andet Horsens og Viborg Kommuner er der etableret virksomhedssamarbejde, så folkeskoleelever kan opleve nogle af de muligheder, man får med en faglært uddannelse. Viborg Kommune har også en satsning på fritidsjob til unge.

● Erhvervsplaymaker

Der er i Aarhus Kommune ansat erhvervsplaymakere som skaber et godt samarbejde mellem folkeskoler og virksomheder, herunder skaber opmærksomhed på skolerne omkring, hvilke muligheder der er i erhvervslivet. Det skal bidrage til, at flere vælger en erhvervsuddannelse.

● »Mød en mulighed« i Skanderborg

Erhverv Skanderborg, Skanderborg Kommune og Campus Skanderborg har arrangeret virksomhedsmessen »Mød en mulighed« på Skanderborg Gymnasium. Her møder gymnasieelever det lokale erhvervsliv, så de får indblik i mulighederne på arbejdsmarkedet. Virksomhedsmessen skal inspirere flere gymnasieelever til at vælge en erhvervsuddannelse efterfølgende.

● Erhvervspraktik i grundskolen

Aarhus Kommune har gjort det til et krav i alle kommunens grundskoler, at alle elever skal i erhvervspraktik. Kommunen har ansat erhvervsplaymakere, som bl.a. hjælper med at skabe match mellem virksomheder og grundskoleelever.

Midtjysk læringsforum

Flere af de initiativer, som strategien peger på vil kunne udfoldes i regi af et Midtjysk læringsforum. Midtjysk læringsforum skal være en platform for deling og opbygning af viden. Her vil opkvalificeringsbehov blive identificeret og udbudt til samtlige erhvervsskoler. Skolerne vil blive inddelt til at dele deres erfaringer med hinanden indenfor forskellige temaer, og der vil kunne gennemføres masterclasses, netværk for elever på tværs af skoler mm.

Princippet for et Midtjysk læringsforum er:

- Læringsforum skal være efterspørgselsdrevet og dialogbaseret.
- Efterspurgte moduler om opkvalificering af kompetencer købes hos relevante leverandører som fx VIA eller Center for viden om erhvervsuddannelser.
- Sekretariatet skal være mediator/facilitator –afdække behov på tværs af erhvervsskoler og finde det bedste match – og understøtte gennemførelsen.

Læringsforum er målrettet undervisere, ledere og elever på erhvervsuddannelserne samt virksomheder, og erhvervsskolernes ledelse udgør styregruppen for indsatsen.

Læringsforum skal initieres af erhvervsskolerne, Region Midtjylland og de øvrige partnere bag strategien i fællesskab.

Styregruppe

Sekretariat

	Ledelse	Virksomheder	Undervisere	Elever
Nye kompetencer	<ul style="list-style-type: none"> • Nutiden Unge • Erhvervstendenser • Bæredygtighed i uddannelse 	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetencer til praktikvejledere • Lær at præsentere dit fag for grundskolen /erhvervsskolen/ gymnasiet 	<ul style="list-style-type: none"> • Modul 1,2,3 • Intro til nye maskiner/værktøjer/materialer • Praksisfaglighed • Samskabelse og elevinddragelse • Bæredygtighed indenfor faget • Om undervisning af andre målgrupper fx i grundskolen eller gymnasiet 	<ul style="list-style-type: none"> • TalentCamp • Demokratisk dannelse og elevindflydelse
Erfaringsudveksling	<ul style="list-style-type: none"> • Strategiskdrøftelse af udbud og placering af grundforløb 	<ul style="list-style-type: none"> • Fyraftensmøde om ungekultur • Intro til nye maskiner/værktøj 	<ul style="list-style-type: none"> • Læringsamarbejde • Erfaringsprojekter • Ekspertworkshop 	<ul style="list-style-type: none"> • Hvordan er hverdagen i praktikken/ på arbejdspladsen • Alumninetværk
Fællesskabsaktiviteter		<ul style="list-style-type: none"> • Lærlinge • fejningsarrangement 		<ul style="list-style-type: none"> • Forberedelse til Skills • Fællesspilledag • Fællesmusik/kunst/kultur • Konkurrencer på tværs af skoler • DGI aktiviteter
Ny retning for EUD		<ul style="list-style-type: none"> • Opsamling på gode historier fra virksomheder 	<ul style="list-style-type: none"> • PR på den gode undervisning og høj trivsel 	<ul style="list-style-type: none"> • De gode historier fra både nuværende elever og tidligere elever

